

Cena ogłoszeń miejscowych za wiersz milimetr. (1 łam.) lub jego miejsce 10 gr.

KROTOSZYŃSKI

Cena ogłoszeń miejscowych za wiersz milimetr. (1 łam.) lub jego miejsce 10 gr.

ORĘDOWNIK POWIATOWY

WYCHODZI w ŚRODY ; SOBOTY

Administracja i Redakcja: Drukarnia Krotoszyńska — Krotoszyn, ul. Floriańska 1, Telefon 164.

REDAKCJA DZIAŁU URZĘDOWEGO — STAROSTWO W KROTOSZYNIE — TELEFON 39.

Sroda, dnia 26-go maja 1937 r.

BEZ WAŚNI i RÓŻNIC SKUPIAJĄ SIĘ POLACY ZAGRANICĄ.

Gdy jesienią ubiegłego roku Marszałek Smigły-Rydz bawił we Francji, został uroczystie i serdecznie powitany również i przez emigrację polską i wówczas wypowiedział pamiętne słowa:

— „Jest jedna wielka prawda, o której każdy Polak, czy to w kraju czy na obczyźnie, choćby za dalekim oceanem, zawsze winien pamiętać: warunkiem każdego dobra materialnego i zdobycia go dla Polski jest dobro moralne, siły moralne, zdolność skupienia się pod jednym sztandarem, umiejętność skupienia się bez waśni, bez różnic”.

Apel Wodza Naczelnego nie pozostał bez skutku. Idea konsolidacji stała się osią, dokoła której obracać się poczyna nasze życie zbiorowe. I to nie tylko w kraju. Również i wśród 8 milionowej rzeszy Polaków, żyjących i pracujących poza obrębem państwa, na obczyźnie.

Właśnie w ciągu ostatnich tygodni byliśmy świadkami trzech aktów, obejmujących zjednoczenie żywiołów polskich, w trzech wielkich skupiskach Polonii zagranicą.

W przeddzień święta trzciemajowego przedstawiciele organizacji i towarzyszyw polskich ziemi gdańskiej podpisali akt konsolidacyjny, w którym czytamy: „W poczuciu odpowiedzialności naszej przed narodem polskim i przyszłymi pokoleniami oświadczamy uroczystie, że zapominamy o wszystkim, co nas dotychczas dzieliło. Podajemy sobie bratnią dłoń do zgody, zespalamy się w jednym obozie polskim.

W połowie maja — ściślej 17 b. m. — akt konsolidacyjny objął 4-milionową rzeszę polską w Ameryce. Na zjeździe w Chicago, będącym t. zw. „Sejmem Polonii amerykańskiej”, a obejmującym wszystkie zrzeszenia i organizacje polskie, zapadła uchwała, której najistotniejsze ustępy brzmią: „W zrozumieniu zadań, przed nami leżących oraz owiani duchem współpracy i akcji konsolidacyjnej, jaka się odbywa na ziemiach polskich, my, przedstawiciele i przedstawicielki wszystkich organizacji i skupień polskich w Ameryce oraz prasy polskiej — deklarujemy solenną łączność duchową i kulturalną z Macierzą i jak najdalej idące porozumienie w sprawach, obchodzących cały naród polski. Przyrzekamy utrwać zespolenie ludu polskiego na terenie Stanów Zjednoczonych...”

Ważnym tego dnia, 17-go maja, doko-

nał się akt konsolidacji Polaków za Olsz. We Fryszacie na Śląsku Cieszyńskim odbyło się pierwsze zebranie połączonych polskich ugrupowań politycznych w Czechosłowacji. Na zebraniu tym, po przemówieniu przedstawicieli stronnictwa ludowego, polskiej socjalistycznej partii robotniczej, związku śląskich katolików i innych ugrupowań polskich, zapadły uchwały, jednolicie formułujące postulaty ludu polskiego i będące wyrazem porozumienia i solidarnej akcji 200-tysięcznego żywiołu polskiego na zachód od Olsz.

Mamy więc trzy sprawdziany, jak głęboko w umyśle i sercu polskiego wniknęło hasło Wodza Naczelnego, domagające się „zdolności skupienia się pod jednym sztandarem, umiejętność skupienia się bez waśni, bez różnic”.

Przenikanie tej idei w głąb społeczeństwa w obrębie państwa jest dla każdego z nas widoczne i łatwe do stwierdzenia. Natomiast postępy hasła konsolidacyjnego poza obrębem państwa, wśród milionów Polaków, żyjących zagranicą, nie mogą być stwierdzane nacośnie, są nam dostępne tylko z wiadomości i relacji, dochodzących do nas z oddali.

I one właśnie uświadamiają nas, jak

żywiłowym nurtem popłynęła idea konsolidacji w narodzie. Bo jeśli przy przejawach tej konsolidacji w kraju współdziałała bezsprzecznie również i poza pierwiastkami ideowymi, względny praktyczne, potrzeby państwa, konieczność naszej sytuacji gospodarczej, odrobienia zaległości — to tam, gdzie żyje i pracuje nasza emigracja, tam w obcych państwach, pierwiastek ideowy zjednoczenia góruje niewątpliwie nad względami praktycznymi. Tam przeważnie odpadają te zamierzenia natury państwowej, które stwarzają w kraju konieczność zespolenia. Tam w najpełniejszym tego słowa znaczeniu mamy konsolidację — narodową. Tam właśnie o to głównie chodzi, aby skupiał się naród, nosporniał przed wynarodowieniem, nabierał tężyzny, a poniechał „waśni i różnic”, jako elementów osłabiających, zatem niepożądanych.

Ta „jedna wielka prawda”, o której mówił Wódz: „zdolność skupienia się pod jednym sztandarem” — odbywa już swój zwycięski pochód od krańca do krańca Polski i poprzez wszystkie skupienia Polaków, gdziekolwiek im los kazał żyć i pracować.

Kłeska powodzi w woj. kieleckim i krakowskim.

Potężna burza z piorunami i obadem gradowym, jaka nadejściła nad Śląsk, oraz druga, jaka przeszła nad Krakowem i okolice wyrządziły w Krakowie i okolicy olbrzymie zniszczenia.

W sobotę między godz. 21 a 1 w noc województwo kieleckie nawiedziła katastrofalna burza gradowa z piorunami, która wyrządziła olbrzymie straty w ludziach sięgające w przybliżeniu 30 osób. W kilku miejscowościach nastąpiło oberwanie się chmury, która spowodowała wylew rzek i potoków oraz gwałtowną powódź w niżej położonych miejscowościach powiatów miechowskiego, pinzowskiego, okulskiego i częściowo stopnickiego. — Szkody są olbrzymie. Na skutek poprzerywania i zniszczenia połączeń komunikacyjnych i telefonicznych brak na razie szczegółowych rozmiarów straszliwej klęski, nie mniej jednak już obecnie stwierdzić można, że straty są bardzo wielkie.

W Miechowie wskutek gwałtownego oberwania się chmury, wezbrana rzeka Miechówka zalala budynki starostwa i miejscowego więzienia. Na skutek wdzierających się potoków wody i zawalenia się muru, okalającego gmach więzienia, wśród więźniów wybuchła panika. Sytuację opanowała straż więzienna i wkrótce więźniów uspokojono, oznajmiając, że niebezpieczeństwo minęło i nie zagraża ich życiu.

W Książu Wielkim i Słomnikach pow. miechowskiego, wskutek powodzi kilkanaście domów zostało zburzonych przez fale, a kilkadziesiąt pod wodą. 5 osób i jeden strażak, biorący udział w akcji ratunkowej, utonęło.

W Działoszycach (pow. Pinzów), wskutek nawalniczej spowodowanej oberwaniem się chmury zalanych zostało 30 domów mieszkalnych, a 15 domów zostało zburzonych przez szalejący huragan. Poza-tem zburzonych zostało kilkadziesiąt bu-

dyneków gospodarskich. Wskutek niezwykłej gwałtownej powodzi i silnej fali wzbierających wód utonęło 7 osób.

W Skalmierzu rzeka Nidzica zalała około 600 ha gruntów ornych i ogrodów oraz 90 domów mieszkalnych, nie licząc budynków gospodarskich w Skalmierzu, Topoli i Sielcu. Ponadto powodzią nawiedzona są wsie: Dziekanowice, Boronowice, Szarpie, Szczotkowice, Janaszewice, Stępcowice i Dziewnowice, co do których brak jeszcze bliższych danych co do ofiar i szkód.

Ludność zagrożonych domów, która schroniła się na dachy, została ewakuowana. Zasiwy zostały zniszczone przez padający grad wielkości orzecha włoskiego a miejscami kurzego jajka. Grozę sytuacji w nawiedzonych klęską powodzi obywateli pogłębiały bijące prawie bez przerwy pioruny, którym towarzyszyły błyskawice.

W olkuskim wylały rzeki Prądnik i Dębina. Klęską powodzi dotkniętych jest 5 gnia. Wszystkie mosty na drogach zostały zerwane, wskutek czego komunikacja została przerwana. Między Harsznicą a Wolbromiem uszkodzony został tor kolejowy. Na szosie Olkusz — Ojców utworzyły się olbrzymiej głębokości wyrwy i wysokie zatory z kamieni.

W Działoszycach utonęło razem 7 osób. Ponadto stwierdzono dodatkowo 3 ofiary w Świerczyńcu i jedną ofiarę w Wolicy. Ogółem więc według dotychczasowych obliczeń utonęło 31 osób.

W Działoszycach wszystkie domy położone wzdłuż rzeki Jakubówki i Sancygniówki zostały zalane do wysokości 2 metrów. Obszar zalany stanowi około jedną trzecią część miasta. Zniszczonych zostało całkowicie 3 domy murowane piętrowe, 4 domy parterowe murowane i 13 domów drewnianych. Bardzo poważnie uszkodzonych jest około 75 domów mieszkalnych, nie licząc budynków gospodarskich. Ponad 100 rodzin pozostało bez dachu nad głową z uwagi na niebezpieczeństwo przebywania w zagrożonych domach, które wskutek podmycia grożą runięciem. W czasie akcji ratowniczej uratowano 120 osób, którym groziła niechybna śmierć.

W Książu Wielkim utonęły 3 osoby, a mianowicie Jadwiga Pieczyrak, lat 70 i dwoje małoletnich dzieci. W Giebatzowie fale porwały matkę z dwojgiem dzieci, a mianowicie Bartosikową z córką Wacławą, lat 3 i synem Kazimierzem, 4 mies. Matka zdołała uciec się wierzby i przesiedziała na niej do godz. 6 rano, dzieci utonęły. W rejonie Raławie w Wilkowicach fale rzeki wyrwały zwłoki 2 letniego chłopca.

Skup trzody chlewnej na wywóz do Niemiec.

Eksparterzy rozpoczęli już na terenie województwa wileńskiego i nowogródzkiego skupywanie trzody chlewnej, przeznaczonej na wywóz do Niemiec w ramach umowy kontyngentowej.

Kontyngent bieżący wynosi około 2000 szt. i od kontyngentu z ub. miesiąca jest większy prawie o 50 proc. Kontyngent kwietniowy bowiem wyniósł 161.000 kg na najniższą podwyższoną go do 252.000 kg

Trzoda skupowana jest bezpośrednio od rolników na spędach w różnych punktach województwa wileńskiego i nowogródzkiego. Stosunkowo najwięcej żywcą zakupują eksparterzy w woj. nowogródzkim, zwracając uwagę, aby zakupowany żywiec był najlepszej jakości.

Przyjmowanie walut obcych w pasie pogranicznym.

W porozumieniu z ministerstwem skarbu wydała Komisja Dewizowa zarządzenie, posiadające bardzo ważne znaczenie dla ruchu pogranicznego, zatwierdzając w sposób życiowy sprawę inkasowania zagranicznych środków płatniczych przez pogranicznych sprzedawców.

W pasie pogranicznym zdarzają się częste przypadki zafiarowania przez cudzoziemców pieniędzy zagranicznych za sprzedanie im na własny użytek towarów względnie za świadczenie lub usługi. W związku z tym Komisja Dewizowa wyjaśniła że przyjmowanie zagranicznych środków płatniczych jest bez zezwolenia Komisji Dewizowej zabronione.

Osoby, które są zainteresowane w uzyskaniu takiego zezwolenia — ze względu

na to że odbierają zapłatę w walutach obcych w miejscowości lub porze, gdy sprzedanie tych walut bankowi dewizowemu nie jest możliwe — mogą ubiegać się o zezwolenie Komisji Dewizowej na przyjmowanie z powyższych tytułów do ściśle ograniczonej wysokości pieniądze zagranicznych — z tym że zainkasowane obce środki płatnicze zostaną odprzedane bankowi lub agentowi dewizowemu.

Podanie zainteresowanych osób do Komisji Dewizowej winny być poświadczane przez właściwą władzę administracji ogólnej lub samorządowej, która winna stwierdzić w każdym przypadku potrzebę udzielenia wspomnianego zezwolenia ze względu na warunki zarabkowania penenta i stosunki danej miejscowości.

Nowe cło na kauczuk w Niemczech.

Berlin (Centrop.) — Ze względu na to, że na dowóz kauczuku, dotychczas zupełnie wolnego, nałożono wysokie cło, przypuszczać można, że w Niemczech traktuje się stosowanie kauczuku sztucznego zupełnie poważnie. Cło wynosi 125 marek na 100 kg dowozonego kauczuku i dwukrotnie podnosi jego cenę. Uzyskane w ten sposób fundusze przeznaczone mają być na budowę nowych fabryk. Wszelkie gumowe towary będą przeto w przyszłości droższe o 200%, tak że znowu naruszona zostanie stabilność cen, które rosnąć będą w miarę tego, jak szerokie będzie zastosowanie kauczuku sztucznego. Podczas gdy w innych państwach cena sztucznego kauczuku nie różni się zbyt od cen kauczuku naturalnego, jak n. p. w Czechosłowacji, niemiecki kauczuk sztuczny jest pięć razy droższy niż naturalny. Przypisać to należy brakowi surowców w Niemczech.

Komunikat Orbisu.

P. B. P. "Orbis", Agoncja w Ostrowie Wlkp. organizuje wycieczkę wypoczynkową 3 tygodni. od 15 lipca do 5 sierpnia r.b. nad Morze Czarne, /Carmen Silva/ Koszt udziału w wycieczce obejmujący: paszport — wiza — przejazdy w obie strony — całkowite utrzymanie podczas pobytu — oraz opiekę przewodnika wynosi ok. zł. 300.— Zgłoszenia do dnia 31. V. br. przyjmuje Ed. Reiter koresp. Orbisu.

Rozwój wywozu ziemniaków-sadzeniaków.

Ogólny wywóz ziemniaków sadzeniaków wyniósł w r. b. około 190.000 kwintalów. Szczególnie korzystnie rozwijał się wywóz tego artykułu do Belgii i Francji. Jeśli chodzi o rozwój wywozu do Francji, to nastąpił on dzięki porozumieniu francusko-polskiemu, jakie Związek Eksporterów Ziemniaków zawarł z francuskimi importerami.

Komunikat.

Inspektorat Szkolny Ostrowski w Ostrowie podaje zainteresowanym rodzicom do wiadomości, że egzamin dla dzieci pobierających naukę domową odbędzie

się w dniu 10 czerwca 1937 r. począwszy od godziny 9-tej rano przed Komisją Egzaminacyjną w Ostrowie (Szola powszechna nr. 5 przy ul. Gimnazjalnej)

Przy zgłoszeniu dziecka do egzaminu (w dniu składania egzaminu) należy przedłożyć Komisji Egzaminacyjnej pismo Inspektoratu Szkolnego, na podstawie którego dziecko zwolnione zostało z obowiązku uczęszczania do szkoły.

Zgłoszenia pisemne do egzaminu są zbędne. Zaznaczam równocześnie, że Komisje Egzaminacyjne w Krotoszynie i Ostrzeszowie zostały zlikwidowane. Obecnie na terenie tutejszego ohwodu szkolnego jest tylko jedna komisja egzaminacyjna w Ostrowie.

Ostrow, dnia 18 maja 1937 r.

(—) Jan Kocot,

inspektor szkolny.

Obywatelu!

Pomni na wywalczoną wolność naszej Rzeczypospolitej Polski również ganień zachodnich, które stworzyły pomost pomiędzy Niemcami, a resztą Rzeczypospolitej krwią naszą i naszych synów, utrwaliliśmy pokój do podjęcia pokojowej pracy w celu rozbudowy naszych warsztatów pracy i przystosowaniu ich do potrzeb państwowych i społecznych. — Budowaliśmy nawet domy, tworzyliśmy nowe ulice dla zatrudnienia bezrobotnych i zatarcia znaków po zaborach, do czego zachęciano nas ze strony czynników rządowych jak i samorządowych, przeznacząc na wymienione cele pożyczki do czasu przyjęcia ich przez Bank Gospodarstwa Krajowego. — Nikt nie myślał, że tak szybko przyjdzie tak ciężki kryzys, który spowodował obniżenie wartości nieruchomości, nawet o 60%, a przy przymusowej sprzedaży osiąga się zaledwie 20% wartości budowy. Z powodu spadku nieruchomości obniżył się czynsz zamieszkań o 60—70% tak że mimo najlepszej gospodarki nikt odsetek wygóranych pokryć nie może, a co dopiero zamortyzować sam dług. — Właściciel, który budował dom i włożył 2/3 kapitału własnego padł ofiarą, tracąc wszystko t. j. pieniądze i dom. Wierzyciel pobrał przez 10 lat odsetkami 150% danej pożyczki, a dziś w dodatku odbiera dom, — a dawniejszy właściciel domu, inwalida, powstanie, staje się żebrakiem pełnając gwałtem do anarchii i tragedii ze swoją rodziną. — Nie możemy na to spokojnie patrzeć, a co gorsze, że dzieją się takie

Najmodniejsze Modele

Pięknych Płaszcy, Bluzek, Kapeluszy, Sukien.
Piękných Torebek, Rękawiczek, Pończoch damskich.
Piękných Ubrań, Koszul, Płaszcy, Krawatów.

Na prezenty ślubne - imieninowe,

tysiące przedmiotów - wytworných upominków.

Ubranka do pierwszej Komunii św.
zawsze najtaniej

Bazar W. Tykociński

Rynek 27

KROTOSZYN

Tel. 36

Restauracja Leśniczówka

Jedynę miejsce wycieczkowe

co niedzię i święta

KONCERT

Już od godz. 5-ę rano
popoł. od godz. 14-tej

Tańce na estradzie. Doborowa orkiestra.

Bufet obficie zaopatrzony w ciepłe
i zimne przekąski

Wszystkich sympatyków uprzejmie
zaprasza

Gospodarz.

Ogłaszajcie się w Krotoszyńskim
przedowniku Powiatowym.

Ostrzeżenie!

Ostrzegam przed przyjęciem weksla
wystawionego na 100,— zł z akceptem
Apolonii Chudy z Czeluścina, który to
weksel podstępem zabrał p. Andrzej Fluder
ze Zdun. Za ten weksel nie odpowiadam
i takowy unieważniam.
Apolonia Chudy, — Czeluścina, pow. Gostyn.

Baczność!

Smakosze piją tylko znane

Piwa Bojanowskie.

Piwa jasne
„ ciemne słodowe
„ „ specjal dubelt.

Browarów Bojanowskich są znakomite.

Do nabycia w każdej restauracji.

Stale na składzie:

MATERIAŁY BUDOWLANE

jak cement, wapno, trzcina
oraz Koryta (żłoby) kamionkowe
glazurowane (glazura kwaso-odporna),
dla bydła i świń, poleca po cenach
najniższych

E. SCHEYER

Tel. 21 KOZMIN Tel. 21

Oferty na żądanie.

FORTEPIAN CZARNY

marki „LEHMANN“

korzystnie sprzedam.

Zgł. do Redakcji Krot. Oredownika Powiat.

OGŁOSZENIE.

W piątek, dnia 28 maja b. r. o godz. 10
odbędzie się w binrze Zarządu Gminnego
w Krotoszynie wydzierżawienie

aleji owocowej

przy drodze Gorzupia — Biadki przez
publiczną licytację.

Krotoszyn, dnia 20 maja 1937 r.

WÓJT GMINY,
Szymankiewicz.

Jeżeli materiał na kostium, suknię, komplet lub płaszcz damski

to tylko u Herdacha.

Jeżeli materiał na ubranie lub palto męsk. i dodatki krawieckie

to tylko u Herdacha.

Jeżeli płótna, inletry, ręczniki i firany na wyprawy

to tylko u Herdacha.

Jeżeli płaszcz damski modny fason a tanio

to tylko u Herdacha.

Ceny nadzwyczaj niskie. Wybór wielki. Proszę zwiędzić mój magazyn bez obowiązku kupna.

ALFONS HERDACH, Rynek 10.